



Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2013. július 18.*

„EUMSZ 56. cikk — Szolgáltatásnyújtás szabadsága — 2005/29/EK irányelv — Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok — Fogyasztóvédelem — Olyan kapcsolt ajánlatok, amelyeknek legalább egy része pénzügyi szolgáltatás — Tilalom — Kivételek”

A C-265/12. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a hof van beroep te Brussel (Belgium) a Bírósághoz 2012. május 29-én érkezett, 2012. május 22-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Citroën Belux NV**

és

a **Federatie voor Verzekerings- en Financiële Tussenpersonen (FvF)**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök, M. Berger, A. Borg Barthet (előadó), E. Levits és J.-J. Kasel bírák,

főtanácsnok: Y. Bot,

hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2013. április 24-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Citroën Belux NV képviselőiben S. Willemart, C. Smits, T. Balthazar, D. De Keyzer, és A. Destrycker advocaten,
- a Federatie voor Verzekerings- en Financiële Tussenpersonen (FvF) képviselőiben D. Dhaenens és R. Vermeulen advocaten,
- a belga kormány képviselőiben T. Materne és J.-C. Halleux, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőiben M. van Beek, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: holland.

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv) (HL L 149., 22. o.) 3. cikke (9) bekezdésének és az EUMSZ 56. cikk értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Citroën Belux NV (a továbbiakban: Citroën) és a Federatie voor Verzekerings- en Financiële Tussenpersonen (FvF) (biztosítási és pénzügyi közvetítők egyesülete), között a Citroën által alkalmazott azon kereskedelmi gyakorlat tárgyában folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő, amely abban áll, hogy Citroën gépjármű vásárlásakor hat hónapos, térítésmentes, teljes körű casco biztosításra tesznek ajánlatot, és amely gyakorlatot az FvF tisztességtelennek tartja.

Jogi háttér

Az Unió szabályozása

- 3 A 2005/29 irányelv (9) preambulumbekkezdése a következőképpen fogalmaz:

„[...] A pénzügyi szolgáltatások és az ingatlantulajdon – összetettségüknel fogva és a bennük rejlő komoly kockázatok miatt – részletes előírásokat tesznek szükségessé, beleértve a kereskedőkre vonatkozó pozitív kötelezettségeket. Ezért a pénzügyi szolgáltatások és az ingatlantulajdon területén ez az irányelv nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy a fogyasztóik gazdasági érdekeinek védelmében meghaladják ezen irányelv rendelkezéseit. [...]”

- 4 A 2005/29 irányelvnek „Az irányelv hatálya” című 3. cikke (1) és (9) bekezdésében ekként rendelkezik:

„(1) Ezt az irányelvet az üzleti vállalkozásoknak a termékhez kapcsolódó kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően és azt követően, valamint a lebonyolítás során, a fogyasztókkal szemben folytatott, az 5. cikkben meghatározott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatára kell alkalmazni.

[...]

(9) A [fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazásáról, valamint a 90/619/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK irányelv és a 98/27/EK irányelv módosításáról szóló, 2002. szeptember 23-i] 2002/65/EK [európai parlamenti és tanácsi] irányelvben (HL L 271., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 4. kötet, 321. o.) meghatározott »pénzügyi szolgáltatások«-ra és az ingatlanokra vonatkozóan a tagállamok megállapíthatnak olyan követelményeket, amelyek megszorítóbbak vagy szigorúbbak ezen irányelvnél az általa közelített területen.”

- 5 A 2002/65 irányelv 2. cikkének b) pontja úgy határozza meg a pénzügyi szolgáltatás fogalmát, mint „bármely banki, hitel-, biztosítási, magán-nyugdíjpénztári, befektetési vagy fizetéssel kapcsolatos szolgáltatás”.

A belga szabályozás

- 6 A piaci gyakorlatokról és a fogyasztók védelméről szóló, 2010. április 6-i törvény (*Belgisch Staatsblad*, 2010. április 12., 20803. o.; a továbbiakban: 2010. április 6-i törvény) 72. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„1. §. „Tilos az olyan kapcsolt ajánlat, amelynek legalább egy része pénzügyi szolgáltatás, és amelyet egy vagy több, szándékegységben eljáró vállalkozás tesz a fogyasztónak.”

2. § Az 1. §-tól eltérően kapcsolt ajánlat tárgyát képezhetik az alábbiak:

1° az egységet alkotó pénzügyi szolgáltatások;

A Király az illetékes miniszterek és a pénzügyminiszter javaslatára kijelölheti a pénzügyi ágazatban kínált azon szolgáltatásokat, amelyek egységet alkotnak;

2° pénzügyi szolgáltatások és kereskedelmi szokások keretében elfogadott járulékos termékek és szolgáltatások;

3° pénzügyi szolgáltatások és a jogszabályban engedélyezett szerencsejátékok részvételi szelvényei;

4° pénzügyi szolgáltatások és letörölhetetlen, jól látható reklámfeliratot tartalmazó, olyan tárgyak, amelyeket önállóan nem forgalmaznak, azzal a feltétellel, hogy a vállalkozás által az e tárgyakért fizetett vételár HÉA [hozzáadottérték-adó] nélkül nem haladja meg a 10 eurót vagy azon pénzügyi szolgáltatás HÉA nélkül számított árának 5%-át, amellyel együtt kínálják. Az 5%-os arány akkor alkalmazandó, ha az e százalékos aránynak megfelelő összeg meghaladja a 10 eurót;

5° a pénzügyi szolgáltatások és jelentéktelen kereskedelmi értékű színes képek, címkék vagy más ábrák;

6° pénzügyi szolgáltatások, és olyan utalványok, amelyek bizonyos mennyiségű szolgáltatás igénybevétele esetén jogosultságot biztosítanak hasonló szolgáltatás ingyenes vagy csökkentett ellenérték fejében történő megszerzésére, amennyiben a kedvezmény ugyanattól az eladótól származik, és nem haladja meg a korábban igénybe vett szolgáltatások árának egyharmadát.

Az utalványokon fel kell tüntetni az esetleges érvényességi időt, valamint az ajánlat feltételeit.

Amennyiben az eladó megszakítja az ajánlatot, a fogyasztónak a korábbi vásárlásai arányában kell részesülnie a kedvezményből”.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 7 A Citroën egy Citroën márkájú járművek Belgiumba történő behozatalával foglalkozó társaság. Az árukat szerződéses forgalmazók hálózatán keresztül adja el.
- 8 2010. december 10-én a Citroën reklámkampányt indított „Mindent ide” témában. Ez a kampány legalább 2011. február végéig zajlott.
- 9 A reklámban szereplő ajánlat szövege az alábbi volt:

„A »6 hónap ingyenes teljes körű casco« ajánlat érvényes minden teljes körű casco biztosításra az első évben. Érvényes valamennyi, hivatalos Citroën-forgalmazó által eladott személyautóra és hasongépjárműre is, kivéve a bemutató- és kölcsönjárműveket. A Citroën-biztosítás szerződési

feltételei érvényesek. A Citroën-biztosítás a Servis NV biztosítás 1396. számon engedélyezett terméke. A PSA Finance Belux NV (CBFA 019.653A. sz.) a Servis NV biztosítási ügynökeként jár el. A CBFA által elismert Citroën-forgalmazók a PSA Finance Belux NV alügynökeként járnak el [...]. Ez a biztosítási ajánlat a biztosítandó járművet nem érintő egyéb termékektől vagy szolgáltatásoktól függetlenül érvényes.”

- 10 Az FvF úgy vélte, hogy a Citroën gépjármű megvásárlása esetére az „autónapok” keretében tett, hat hónapos, térítésmentes, teljes körű casco biztosításról szóló különleges ajánlat tiltott kapcsolt ajánlatnak minősül. 2010. december 22-i levelében felszólította a Citroënt.
- 11 2010. december 23-i levelében a Citroën azt válaszolta, hogy az ajánlat minden egyes új, egyéves teljes körű casco biztosítás megkötése esetében érvényes, nem csak új Citroën gépjármű vásárlása esetén. A Citroën szerint nem áll fenn kapcsolat a hat hónapos térítésmentes teljes körű casco biztosítás és egy új gépjármű megvásárlása között.
- 12 2011. január 18-án az FvF kérte a rechtbank van koophandel te Brussel előtt e kereskedelmi gyakorlat abbahagyását azon indokkal, hogy az ellentétes a 2010. április 6-i törvény 72. cikkének (1) bekezdésével.
- 13 2011. április 13-i ítéletében a rechtbank van koophandel te Brussel első fokon úgy határozott, hogy a vitatott ajánlat valóban kapcsolt ajánlat a 2010. április 6-i törvény 2. cikkének 27. pontja értelmében, és az új gépjárművek leendő vásárlói felé irányul. Kimondta, hogy ezen ajánlat az említett törvény 72. cikkének (1) bekezdése értelmében tiltott kapcsolt ajánlatnak minősül, és ez ilyen ajánlat becsületes piaci gyakorlatot sértő magatartás, amely tehát az említett törvény 95. cikke értelmében tilos.
- 14 A Citroën ezen ítélettel szemben fellebbezést nyújtott be a hof van Beroep te Brusselhez. A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a vitatott ajánlat kapcsolt ajánlatnak minősül, és hogy a hat hónapos, térítésmentes, teljes körű casco biztosítás megszerzése az átlagfogyasztó számára úgy tűnik, mint amelynek ténylegesen egy új Citroën gépjármű megvásárlása a feltétele.
- 15 A kérdést előterjesztő bíróság emlékeztet arra, hogy a 2005/29 irányelv 3. cikkének (9) bekezdése alapján a pénzügyi szolgáltatásokra és az ingatlanokra vonatkozóan a tagállamok megállapíthatnak olyan követelményeket, amelyek megszorítóbbak vagy szigorúbbak az említett irányelvben előírt követelményeknél. Úgy véli, hogy e rendelkezés három különböző módon értelmezhető. Az első értelmezés szerint a pénzügyi szolgáltatást tartalmazó kapcsolt ajánlat tilalma összhangban van a 2005/29 irányelvvel, akár a fő elemét képezi a pénzügyi szolgáltatás az ajánlatnak, akár nem. A második értelmezés szerint az ilyen ajánlat tilalma csak akkor van összhangban az említett irányelvvel, ha a pénzügyi szolgáltatás a kapcsolt ajánlat egyik meghatározó eleme. A harmadik értelmezés annak megállapításához vezet, hogy e tilalom nincs összhangban az említett irányelvvel, mivel a 3. cikk (9) bekezdését a teljes körű harmonizáció alól kivételként szigorúan kell értelmezni. Végül a kérdést előterjesztő bíróságban kérdés merül fel a 2010. április 6-i törvénynek EUMSZ 56. cikkel való összeegyeztethetőségével kapcsolatban.
- 16 E körülményekre tekintettel a hof van beroep te Brussel az eljárást felfüggesztette, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:
„1) Úgy kell-e értelmezni a 2005/29/EK irányelv 3. cikkének (9) bekezdését, hogy azzal ellentétes a 2010. április 6-i [...] törvény 72. cikkéhez hasonló olyan rendelkezés, amelynek értelmében – a jogszabályban taxatív jelleggel felsorolt esetek kivételével – általánosan tilos a fogyasztóknak tett valamennyi kapcsolt ajánlat, amennyiben azoknak legalább egy része pénzügyi szolgáltatás?

- 2) Úgy kell-e értelmezni a szolgáltatásnyújtás szabadságáról szóló EUMSZ 56. cikket, hogy azzal ellentétes a 2010. április 6-i [...] törvény 72. cikkéhez hasonló olyan rendelkezés, amelynek értelmében – a jogszabályban taxatív jelleggel felsorolt esetek kivételével – általánosan tilos a fogyasztóknak tett valamennyi kapcsolt ajánlat, amennyiben azoknak legalább egy része pénzügyi szolgáltatás?

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 17 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra kíván választ kapni, hogy a 2005/29 irányelvet úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami rendelkezés, mint amelyről az alapügyben is szó van, és amelynek értelmében – a nemzeti jogszabályban taxatív jelleggel felsorolt esetek kivételével – általánosan tilos a fogyasztóknak tett valamennyi kapcsolt ajánlat, amennyiben azoknak legalább egy része pénzügyi szolgáltatás.
- 18 Ahogyan a C-261/07. és C-299/07. sz., VTB-VAB és Galatea egyesített ügyekben 2009. április 23-án hozott ítélet [EBHT 2009., I-2949. o.], 50. pontjából következik, a Bíróság megállapította, hogy a kapcsolt ajánlatok olyan kereskedelmi tevékenységnek minősülnek, amelyek nyilvánvalóan a piaci szereplő kereskedelmi stratégiájába illeszkednek, és közvetlenül a piaci szereplő részéről történő eladásösztönzést és eladásainak növelését célozzák, így tehát a kapcsolt ajánlatok a 2005/29 irányelv 2. cikkének d) pontja értelmében kereskedelmi gyakorlatoknak minősülnek, és következésképpen az említett irányelv hatálya alá tartoznak.
- 19 A fentiekből következik, hogy az alapügyben szóban forgó tilalom tárgyát képező olyan kapcsolt ajánlatok, amelyeknek legalább egy része pénzügyi szolgáltatás, egyben kereskedelmi gyakorlatoknak is minősülnek a 2005/29 irányelv 2. cikkének d) pontja értelmében, és ezért az említett irányelvben szereplő rendelkezések hatálya alá tartoznak.
- 20 Ezt követően emlékeztetni kell arra, hogy a 2005/29 irányelv főszabály szerint az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlataira vonatkozó szabályok teljes körű közösségi szintű harmonizációjára irányul, így a tagállamok – ahogyan azt az említett irányelv 4. cikke kifejezetten kimondja – nem fogadhatnak el az irányelvben foglaltaknál korlátozóbb intézkedéseket, még a magasabb szintű fogyasztóvédelem biztosítása érdekében sem (lásd a C-304/08. sz. Plus Warenhandels-gesellschaft ügyben 2010. január 14-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-217. o.] 41. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 21 Mindazonáltal a 2005/29 irányelvnek „Az irányelv hatálya” című 3. cikkének (9) bekezdése kivételt tesz a teljes harmonizáció célja alól többek között a 2002/65 irányelv értelmében vett pénzügyi szolgáltatások vonatkozásában.
- 22 Márpedig a 2005/29 irányelv (9) preambulumbekkezdéséből következik, hogy a pénzügyi szolgáltatások összetettségüknél fogva és a bennük rejlő komoly kockázatok miatt részletes előírásokat tesznek szükségessé, beleértve a kereskedőkre vonatkozó pozitív kötelezettségeket. Az is szerepel benne, hogy e szolgáltatások vonatkozásában az említett irányelv alkalmazása nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy a fogyasztóik gazdasági érdekeinek védelmében meghaladják ezen irányelv rendelkezéseit.
- 23 A 2002/65 irányelv értelmében „pénzügyi szolgáltatásnak” minősül „bármely banki, hitel-, biztosítási, magán-nyugdíjpénztári, befektetési vagy fizetéssel kapcsolatos szolgáltatás”. A 2010. április 6-i törvény 2. cikkének 24. pontjában átveszi ugyanezt a fogalommeghatározást a pénzügyi szolgáltatások

meghatározása céljából. Ebből következik, hogy azon kapcsolt ajánlatok, amelyeknek legalább egy része olyan pénzügyi szolgáltatás, mint amely az alapügyben szóban forgó tilalom tárgyát képezi, a 2005/29 irányelv 3. cikke (9) bekezdésének hatálya alá tartozik.

- 24 E rendelkezésnek megfelelően tehát a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozóan a tagállamok megállapíthatnak olyan követelményeket, amelyek megszorítóbbak vagy szigorúbbak az említett irányelvben előírt követelményeknél.
- 25 Egyébiránt meg kell említeni, hogy a 2005/29 irányelv 3. cikke (9) bekezdésének szövege csupán minden egyéb pontosítás nélkül lehetővé teszi a tagállamok számára a pénzügyi szolgáltatások vonatkozásában szigorúbb nemzeti szabályok elfogadását. Ily módon nem szab semmilyen határt a nemzeti szabályok által e tekintetben előírt korlátozások mértékét illetően, és nem rendelkezik az összetettség és a kockázatoság azon fokát érintő kritériumokról, amellyel az említett szolgáltatásoknak kell rendelkezniük annak érdekében, hogy a szigorúbb szabályok legyenek alkalmazandók rájuk. E rendelkezés szövegéből az sem derül ki, hogy a korlátozóbb nemzeti szabályok csak a több pénzügyi szolgáltatásból álló kapcsolt ajánlatokra, vagy csak olyan kapcsolt ajánlatokra vonatkozhatnak, amelyeknek a pénzügyi szolgáltatás fő elemét képezi.
- 26 A 2005/29 irányelv 13. cikke (9) bekezdésének alkalmazása tehát a Citroën állításával ellentétben nem korlátozható a több pénzügyi szolgáltatásból álló kapcsolt ajánlatokra, vagy az olyan álló kapcsolt ajánlatokra, amelyek összetett pénzügyi szolgáltatást foglalnak magukban.
- 27 Ezen értelmezés összhangban áll az említett rendelkezés céljával. A 2005/29 irányelv (9) preambulumbekkezdése ugyanis kifejezetten lehetőséget ad a tagállamoknak arra, hogy szigorúbb intézkedéseket fogadjanak el a pénzügyi szolgáltatások vonatkozásában a magas szintű fogyasztóvédelem biztosítása érdekében. Az uniós jogalkotó szándéka tehát arra irányul, hogy meghagyja a tagállamok arra vonatkozó hatáskörét, hogy maguk ítélhessék meg azt a korlátozó jelleget, amelyet ezen intézkedéseknek adni kívánnak, és a tagállamok e tekintetben olyan mozgástérrel rendelkezzenek, amely a tilalom kimondásáig is terjedhet.
- 28 A fenti megállapításokra tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2005/29 irányelv 3. cikkének (9) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan tagállami rendelkezés, mint amelyről az alapügyben is szó van, és amelynek értelmében – a nemzeti jogszabályban taxatív jelleggel felsorolt esetek kivételével – általánosan tilos a fogyasztóknak tett valamennyi kapcsolt ajánlat, amennyiben azoknak legalább egy része pénzügyi szolgáltatás.

A második kérdéstről

- 29 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra kíván választ kapni, hogy úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 56. cikket, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami rendelkezés, amelynek értelmében – a jogszabályban taxatív jelleggel felsorolt esetek kivételével – általánosan tilos a fogyasztóknak tett valamennyi kapcsolt ajánlat, amennyiben azoknak legalább egy része pénzügyi szolgáltatás.
- 30 A második kérdés elfogadhatóságával kapcsolatban az FvF úgy véli, hogy az elfogadhatatlan, mivel abban az esetben, ha egy meghatározott területet az Európai Unió szintjén harmonizáltak, az e területhez tartozó nemzeti intézkedéseket nem az EUM-Szerződés rendelkezéseire, hanem e harmonizációs intézkedés rendelkezéseire tekintettel kell megítélni.
- 31 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy kétségtelen, miszerint az uniós szinten kimerítő harmonizáció tárgyát képező területen tett bármely nemzeti intézkedést e harmonizációs intézkedés rendelkezései, nem pedig az elsődleges jog alapján kell megítélni (lásd ebben az értelemben a C-322/01. sz. Deutscher Apothekerverband ügyben 2003. december 11-én hozott ítélet [EBHT 2003.,

I-14887. o.] 64. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). Ahogyan azonban a 2005/29 irányelv (9) preambulumbekzdéséből és 3. cikkének (9) bekezdéséből következik, az utóbbi rendelkezés pontosan azt mondja ki, hogy a pénzügyi szolgáltatások vonatkozásában a 2005/29 irányelv nem hajt végre kimerítő harmonizációt, és mozgásteret hagy a tagállamoknak, mely utóbbit a Szerződés tiszteletben tartásával kell gyakorolniuk.

- 32 Kétségtelen, hogy az olyan nemzeti szabályozás, amely az alapeljárás tárgyát képezi, és amely szövege alapján megkülönböztetés nélkül alkalmazandó a belga állampolgárokra és más tagállamok állampolgáira, főszabály szerint csak annyiban tartozhat a Szerződésben biztosított alapvető szabadságokra vonatkozó rendelkezések hatálya alá, amennyiben a tagállamok közötti kereskedelmet érintő helyzetekre alkalmazandó (lásd a C-570/07. és C-571/07. sz., Blanco Pérez és Chao Gómez egyesített ügyekben 2010. június 1-jén hozott ítélet [EBHT 2010., I-4629. o.], 40. pontját, és a C-357/10–C-359/10. sz., Duomo Gpa és társai egyesített ügyekben 2012. május 10. hozott ítélet 26. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 33 A jelen esetben nem zárható ki azonban, hogy a Belga Királyságtól eltérő tagállamokban letelepedett vállalkozások érdekeltek legyenek abban, hogy az előbbi tagállamban olyan kapcsolt ajánlatokat kínáljanak, amelyeknek legalább egy része pénzügyi szolgáltatás, hasonlóan az alapeljárás tárgyát képező ajánlathoz.
- 34 Következésképpen meg kell vizsgálni, hogy az olyan kapcsolt ajánlatok általános tilalma, amelyeknek legalább egy része pénzügyi szolgáltatás, tiszteletben tartja-e az EUMSZ 56. cikket.
- 35 A kérdés érdemét illetően az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy az EUMSZ 56. cikkében kimondott szolgáltatásnyújtás szabadsága nemcsak a más tagállamban letelepedett, szolgáltatást nyújtó személyekkel szemben az állampolgárság alapján alkalmazott minden megkülönböztetés eltörlését követeli meg, hanem ugyanúgy valamennyi korlátozás megszüntetését akkor is, ha azok különbségtétel nélkül vonatkoznak a nemzeti és az egyéb tagállamokból származó szolgáltatásnyújtókra, amennyiben azok akadályozzák, zavarják vagy kevésbé vonzóvá teszik egy másik olyan tagállamban letelepedett szolgáltatásnyújtó szolgáltatásait, ahol az jogszerűen nyújt hasonló szolgáltatásokat (lásd ebben az értelemben a C-205/99. sz., Analir és társai ügyben 2001. február 20-án hozott ítélet [EBHT 2001., I-1271. o.] 21. pontját, valamint a C-439/99. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2002. január 15-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-305. o.], 22. pontját).
- 36 Márpedig az olyan tilalom, amelyről az alapügyben is szó van, és amely a 2010. április 6-i törvény 72. cikkének (1) bekezdésében szerepel, kevésbé vonzóvá teszi a pénzügyi szolgáltatások Belgium területén való nyújtását a más tagállamokban letelepedett olyan vállalkozások számára, amelyek olyan kapcsolt ajánlatokat kívánnak kínálni, amelyeknek legalább egy része pénzügyi szolgáltatás. E vállalkozások ugyanis nem kínálhatják ezen ajánlatokat a belga piacon, és ezenkívül annak ellenőrzésére kényszerülnek, hogy az említett ajánlatok összhangban vannak-e a belga joggal, jöllehet ezen eljárás más tagállamok esetében nem szükséges.
- 37 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a szolgáltatásnyújtás szabadságának korlátozása csak akkor fogadható el, ha az a Szerződéssel összeegyeztethető, jogszerű célt szolgál, és közérdeken alapuló kényszerítő okok igazolják, amennyiben ilyen esetben a korlátozás alkalmas az elérni kívánt cél megvalósítására, és nem lépi túl az ahhoz szükséges mértéket (lásd különösen a C-341/05. sz. Laval un Partneri ügyben 2007. december 18-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-11767. o.] 101. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 38 A jelen ügyben a 2010. április 6-i törvény 72. cikke által követett cél a fogyasztóvédelem, amint az már a törvény címéből is kiderül. A fogyasztóvédelmet az ítélkezési gyakorlat elismerte olyan közérdeken alapuló nyomós indoknak, amely igazolhatja a szolgáltatásnyújtás szabadságának korlátozását (lásd a

286/81. sz. Oosthoek's Uitgeversmaatschappij ügyben 1982. december 15-én hozott ítélet [EBHT 1982., 4575. o.] 16. pontját, valamint a 220/83. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 1986. december 4-én hozott ítélet [EBHT 1986., 3663. o.] 20. pontját).

- 39 A 2010. április 6-i törvény 72. cikkének megfelelő jellegét illetően egyrészről meg kell állapítani, hogy a pénzügyi szolgáltatások jellegüknél fogva összetettek, és bizonyos olyan kockázatokat rejtenek magukban, amelyekről a fogyasztó nem minden esetben kap megfelelő tájékoztatást. Másrészről valamely kapcsolt ajánlat már önmagában felkelti a fogyasztóban az árelőny gondolatát. Ebből következik, hogy az olyan kapcsolt ajánlat, amelynek legalább egy része pénzügyi szolgáltatás, fokozott kockázatát hordozza annak, hogy az említett szolgáltatás feltételei, ára és pontos tartalma vonatkozásában nélkülözi az átláthatóságot. Az ilyen ajánlat tehát a fogyasztó megtévesztéséhez vezethet a meghirdetett szolgáltatáskombináció valós tartalmát és tényleges tulajdonságait illetően, és ezzel egyidejűleg megfoszthatja attól a lehetőségtől, hogy ezen ajánlatot ár és minőség szempontjából más gazdasági szereplők megfelelő szolgáltatásaival összehasonlítsa.
- 40 E feltételek mellett az a jogszabály, amely tiltja az olyan kapcsolt ajánlatokat, amelyeknek legalább egy része pénzügyi szolgáltatás, hozzájárul a fogyasztók védelméhez.
- 41 A korlátozás arányossága vonatkozásában meg kell említeni, hogy a 2010. április 6-i törvény 72. cikkének (2) bekezdése kivételeket tesz az olyan kapcsolt ajánlatok általános tilalma alól, amelynek legalább egy része pénzügyi szolgáltatás. E kivételek fennállása arra utal, hogy a belga jogalkotó úgy vélte, hogy bizonyos esetekben nem szükséges a fogyasztók fokozottabb védelme.
- 42 A fentiekből következik, hogy az olyan kapcsolt ajánlatok általános – a 2010. április 10-i törvény 72. cikkében szereplő – tilalma, amelyeknek legalább egy része pénzügyi szolgáltatás, nem megy túl azon, ami a 2005/29 irányelvben említett magas szintű fogyasztóvédelem eléréséhez és különösen a fogyasztók gazdasági érdekeinek a pénzügyi szolgáltatások területén való védelméhez szükséges.
- 43 A fenti megfontolásokra tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 56. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan tagállami rendelkezés, mint amelyről az alapügyben is szó van, amelynek értelmében – a jogszabályban taxatív jelleggel felsorolt esetek kivételével – általánosan tilos a fogyasztóknak tett valamennyi kapcsolt ajánlat, amennyiben azoknak legalább egy része pénzügyi szolgáltatás.

A költségekről

- 44 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

A belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (tiszteségtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv) 3. cikkének (9) bekezdését, valamint az EUMSZ 56. cikket úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan tagállami rendelkezés, mint amelyről az alapügyben is szó van, amelynek értelmében – a jogszabályban taxatív jelleggel felsorolt esetek kivételével – általánosan tilos a fogyasztóknak tett valamennyi kapcsolt ajánlat, amennyiben azoknak legalább egy része pénzügyi szolgáltatás.

Aláírások